

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger til § 1, nr. 2

1. Ligesom det var tilfældet med loven om den almindelige arbejderbeskyttelse fra 1954, omfatter arbejdsmiljøloven (lov nr. 681 af 23. december 1975 som ændret ved lov nr. 158 af 12. april 1978 og lov nr. 247 af 8. juni 1979) ikke arbejde på luftfartøj under flyvning. Ifølge arbejdsmiljølovens § 3, stk. 1, gælder loven således kun luftfart, for så vidt angår arbejde på landjorden. Herved forstås i praksis arbejde i hangarer, værksteder og kontorer samt andet arbejde, der udføres af personel på jorden. Da selvstændige arbejdsmiljømæssige bestemmelser heller ikke findes i luftfartsloven, er den primære arbejdsplads, luftfartøj under flyvning, for de flyvende besætninger, dvs. piloter og flyvemaskinister (flyvebesætningsmedlemmer) samt kabinebesætningsmedlemmer i dag ikke underkastet egentlig arbejdsmiljømæssig regulering. Derimod varetager luftfartslovens bestemmelser om flyvesikkerhed også de flyvende besætningers sikkerhed, der er det vigtigste enkeltelement i besætningers arbejdsmiljø.

Det forhold, at de flyvende besætningers arbejde ikke er omfattet af arbejdsmiljøloven, har givet anledning til kritik fra bl.a. besætningsorganisationerne. I 1975, medens den nuværende arbejdsmiljølov var under forberedelse, rejstes spørgsmålet om at lade loven omfatte luftfart fuldt ud. Da det hurtigt viste sig, at en tilbundsående vurdering af spørgsmålet ville tage tid, besluttedes det at udskyde dets løsning til en kommende revision af arbejdsmiljøloven.

Spørgsmålet om den arbejdsmiljømæssige regulering af de flyvende besætningers forhold blev derefter underkastet en omfattende behandling. Undersøgelserne, der oprindeligt foregik i en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for luftfartsdirektoratet og arbejdstilsynet, havde først til formål at vurdere alene dette spørgsmål. På baggrund af arbejdsgruppens arbejde og under hensyn til det meget nære samarbejde, der på luftfartens område finder sted mellem Danmark, Norge og Sverige – væsentligst som følge af SAS-samarbej-

det, men ikke begrænset hertil – ændredes opgaven med tilslutning af samtlige berørte myndigheder i de 3 lande senere til, at der skulle søges tilvejebragt grundlag for en fælles, ensartet skandinavisk løsning af de flyvende besætningers arbejdsmiljøforhold enten i arbejdsmiljølovgivningen eller i luftfartslovgivningen. Arbejdet med denne opgave er foregået dels i nationale arbejdsgrupper i hvert af de 3 lande, dels i en fællesskandinavisk styringsgruppe.

2. I Danmark blev der på et møde i juni 1981 med deltagelse af repræsentanter for arbejdstilsynet, luftfartsdirektoratet, arbejdsgivere og arbejdstagere, nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af 3 repræsentanter for henholdsvis arbejdstagere, arbejdsgivere og myndighederne.

Arbejdsgruppen har den 17. maj 1982 i fuld enighed afgivet en rapport, hvis væsentligste indhold er et udkast til dette lovforslag med bemærkninger.

Arbejdsgruppen har lagt til grund, at lovforslaget med de afvigelser, som er nødvendige på grund af de specielle arbejdsforhold, der gør sig gældende for de flyvende besætninger, indholdsmæssigt og sprogligt skulle følge arbejdsmiljøloven.

Lovforslaget indeholder i modsætning til arbejdsmiljøloven ingen direkte beskrivelse af tilsynsmyndighed og klageadgang. Disse forhold er reguleret som i luftfartsloven i øvrigt, hvilket indebærer, at luftfartsvæsenet er tilsynsmyndighed, og at der er en almindelig rekurs til ministeren for offentlige arbejder. Ved at lade administrationen af forslagens regler indgå i det administrative system, der allerede er etableret for luftfarten, herunder eksisterende samarbejdsformer mellem de skandinaviske luftfartsmyndigheder, vil forslaget uden administrative nydannelser og ressourceforbrug kunne udgøre en skandinavisk løsning af spørgsmål vedrørende de flyvende besætningers arbejdsmiljø.

3. I Norge har myndighederne besluttet, at der skal søges en løsning, som svarer til dette lovforslags med de af norske forhold flydende ændringer og tilføjelser.